

TÖÖINSPEKTSIOON

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Dana.Kadanik@mkm.ee

Teie: 08.01.2026 nr 2-2/56-1

Meie: 17.03.2026 nr 1.1-7/74-1

Arvamuse andmine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõule

Austatud majandus- ja tööstusminister

Täname pakutud võimaluse eest avaldada arvamust töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõule.

Eelnõuga tehtavad muudatused on seotud peaaesjalikult töötervishoiukontrolli otsuste digitaliseerimisega, mis lihtsustaks andmevahetust ja vähendaks nii tervishoiuteenuse osutajate kui tööandjate halduskoormust. Tööinspektsioon (TI) nõustub, et töötervishoiukontrolli otsused on otstarbekas vormistada digitaalselt ja andmete vahetus peaks olema selleks õigustatud juhtudel lihtne ja asjassepuutuvaid isikuid ja asutusi võimalikult vähe koormav. Tööandjate halduskoormust vähendab kindlasti ka otsuste säilitamise nõudest vabanemine.

TI-l on siiski eelnõuga kaasnevate muudatustega seoses ka mõned märkused ja küsimused.

1. Esmalt märgime, et eelnõus on kavandatavate muudatuste jõustumiseks märgitud 1. juuli 2026, samuti on tööandjale ette nähtud töötaja tervisekontrolli otsuste säilitamise nõue nende otsuste puhul, mis on väljastatud enne 1. juulit 2026. TI on saanud Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuselt teabe, et vajalikud IT-arendused viibivad, mistõttu ei ole eelnõus ettenähtud andmevahetust 1. juulil 2026 ilmselt veel võimalik ellu viia. **Palume sellega seaduse ja rakendusaktide jõustumist ning tööandjate tervisekontrolli otsuste säilitamise kohustuse üleminekut kavandades arvestada.**

2. Eelnõule on lisatud ka rakendusaktide muutmise kavandid.

2.1. Muudatusi tehakse tervise- ja tööministri 18. veebruari 2021. a määruses nr 4 „Töökeskonna andmekogu põhimäärus“ (määrus nr 4).

TI juhib tähelepanu, et 10.12.2025 saatis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastamiseks ja arvamuse andmiseks määruse nr 4 muutmise määruse eelnõu, mis on saanud ka vajalikud kooskõlastused. **Seetõttu on oluline jälgida, et nimetatud määruses erinevate eelnõudega plaanitavad muudatused oleksid kooskõlalised.**

Määruse nr 4 § 17 lõiget 1 kavandatakse praeguse eelnõuga täiendada punktiga 17 järgmises sõnastuses: „tervise infosüsteem – töötajate tervisekontrolli otsuste andmed“. Arvestades töötaja tervisekontrolli andmete koosseisu, mis nähakse ette sotsiaalministri 18.09.2008 määruse nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise tingimused ja kord“ lisa nr 33 punktis 14, **jääb selgusetuks, kas töökeskonna andmekogusse antakse tervise infosüsteemist kõik selles punktis nimetatud andmed, sh alapunktis 14.5. nimetatud ettepanekud töötajale, või siiski üksnes sellised andmed, mis on kättesaadavad tööandjale.**

2.2. Muudetakse tervise- ja tööministri 15. detsembri 2022. a määruse nr 87 „Töötervishoiuteenuse osutamise kord“ § 4 lõiget 2 ning sõnastatakse järgmiselt: „Enne tervisekontrolli läbimist esitab töötaja tervisekontrolli tegijale tervisedeklaratsiooni tervise infosüsteemi vahendusel tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 59² lõike 2 alusel kehtestatud andmekoosseisus.“

TTKS § 59² lg 2 sätestab volitusnormi tervise infosüsteemi edastatavate dokumentide andmekoosseisude ning nende esitamise tingimuste ja korra kehtestamiseks valdkonna eest vastutava ministri määrusega. Nimetatud volitusnormi alusel kehtestatud sotsiaalministri 17.09.2008. määruses nr 53 „Tervise infosüsteemi andmekoosseisud ja nende esitamise tingimused“ kavandatakse samuti muudatusi, muu hulgas kehtestatakse määruse lisa 17 (tervisedeklaratsioon) uues sõnastuses. Andmete maht, mis tuleb töötajal esitada, on märkimisväärselt suurem, kui näeb ette kehtiv töötaja tervisedeklaratsioon. **Palume veel kaaluda, millised terviseandmed töötaja tervisekontrolli läbiviimiseks on tööpooldest vajalikud ja kas sellises ulatuses terviseandmete töötlemine on ikka eesmärgipärane. Tervisekontrolli läbiviimisel tuleks lähtuda eelkõige sellest, kuidas erinevad töö laadid ning erinevad töökeskkonna ohutegurid võivad mõjutada töötajate tervist. Seda tuleks arvesse võtta ka terviseandmete töötlemise vajadust hinnates.**

2.3. Muudetakse ka TTKS § 4² lõigete 3 ja 6 alusel kehtestatud Sotsiaalministri 18. septembri 2008. a määrust nr 56 „Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise tingimused ja kord“ (määrus nr 56). Määruse nr 56 § 106¹¹ lõige 1 sõnastatakse järgmiselt: „Tervisetõend või tervisekontrolli otsus (edaspidi koos tervisetõend) on tervishoiuteenuse osutaja koostatud dokument, millega tervisekontrolli tegija tõendab isiku tervises seisundit vastava kasutusala tingimuste ulatuses.“ Samasse paragrahvi kavandatakse lisada lõige 2¹, mille järgi töötajate tervisekontrolli raames koostatud tervisetõendit käsitletakse tervisekontrolli otsusena.

TI juhib tähelepanu, et töötaja tervisekontrolli otsuse tähendus ei pruugi olla täielikult samastatav tervisetõendi määratlusega määruse nr 56 § 106¹¹ tähenduses. Töötaja tervisekontrolli eesmärk on eelkõige kaitsta töötajat töökeskkonnas esinevate ohutegurite eest ning hoida ära nendest tuleneda võiv tervisekahju töötajale. TTOS § 13¹ lg 3 p 3 sätestab, et töötervishoiuteenuse osutamisel teeb töötervishoiuarst töötajate tervisekontrolli, võttes aluseks töökeskkonna riskianalüüsi. Seega võetakse töötaja tervisekontrolli tegemisel aluseks konkreetses töökeskkonnas esinevate ohutegurite ja/või töölaadi võimalik mõju töötaja tervisele, mis võimaldab teha tööandjale ka ettepanekuid töökeskkonna või töökorralduse muutmiseks või töötaja tervise edendamiseks. Seetõttu ei ole TI hinnangul tervisekontrolli otsus päris hästi võrreldav näiteks mootorsõidukijuhile väljastatava tervisetõendiga, millega tõendatakse isiku tervises seisundi nõuetele vastavust.

Juhime ka tähelepanu, et määruse nr 56 muutmise eelnõu punktis 6 sisaldub kirjaviga: „paragrahvi 106¹³ lõige 3 tunnistatakse **kehtetus**“.

3. Seletuskirjast nähtuvalt on eelnõule eelnenud väljatöötamiskavatsus, mis on saadetud 13.01.2020 arvamuse andmiseks erinevatele riigiasutustele ja esindusorganisatsioonidele. Paraku ei nähtu, et sellesse protsessi oleks olnud kaasatud ka TI.

Seletuskirja lk 16 alamärkuses nr 30 sisaldub link TI aastaraamatule 2024, mis ei ole korrektne ega vii aastaraamatu juurde. Õige viide: https://www.ti.ee/sites/default/files/documents/2025-09/T%C3%B6%C3%B6inspektiooni%20aastaraamat%202024_web.pdf

Lugupidamisega

Kaire Saarep
peadirektor

Kristel Kängsepp
Kristel.kangsepp@ti.ee

austame
erinevusi

